

Az erdészeti dolgozók országos tanácskozása

Budapest, 1958. november 28—29.

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Országos Szakszervezetének Elnöksége és az Országos Erdészeti Főigazgatóság Vezetőjének meghívására országos tanácskozásra gyűltek össze Budapesten november hó 28—29-én a Földművelésügyi Minisztérium ünnepélyesen feldíszített kultúrtermében az erdőgazdaságok, erdészeti vállalatok és intézetek igazgatói, szakszervezeti bizottsági elnökei és a dolgozók által választott küldöttek, hogy megtárgyalják az elmúlt tizenhárom évben elért eredményeiket, számbavegyék a második hároméves tervben az erdészet előtt álló feladatokat és egyúttal széleskörűen propagálják az erdőgazdasági munka népgazdasági jelentőségét.

A megjelenteket pontosan 9 órakor *Hunya István* elvtárs, a MEDOSZ elnöke üdvözölte a MEDOSZ Elnöksége és az Országos Erdészeti Főigazgatóság nevében. Az értekezlet ezután elnökséget választott a következő összetételben: *Fehér Lajos* elvtárs, az MSZMP KB és Pol. Biz. tagja, *Dögei Imre* elvtárs, az MSZMP KB tagja, földművelésügyi miniszter, *dr. Balassa Gyula* elvtárs, miniszterhelyettes, az OEF vezetője, *Vas-Witteg Miklós* elvtárs, a SZOT alelnöke, *Halász József* elvtárs, a MEDOSZ főtítkára, *Keresztesi Béla* elvtárs, az OEF vezetőjének helyettese, *Madas András* elvtárs, az OEE elnöke, *Ács Sándor* elvtárs, a EFEDOSZ titkára, *Somogyi László* elvtárs, a FATE elnöke, *Bedő Tibor* elvtárs, a Keletbükki Erdőgazdaság igazgatója, *Horváth Lajos* elvtárs, a Sárvári Erdőgazdaság főmérnöke, *Újlaki Tivadar* elvtárs, a Pécsi Erdészet vezetője, *Prepszli Antal* elvtárs, fakitermelő motorfűrészkezelő, *Honvári Ferenc* elvtárs, vontatóvezető, *Mészáros Győző* elvtárs, terhelő munkás, *Fónagy Ibolya* elvtársnő, csemetekerti dolgozó, *Csögör Mária* elvtársnő, erdősítő munkás, *Kocsis Ferenc* elvtárs, a Szombathelyi Erdőgazdaság SZB elnöke.

Az elnökség megalakulása után *dr. Balassa Gyula* miniszterhelyettes, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetője mondott megnyitóbeszédet, majd *Keresztesi Béla* az OEF vezetőjének helyettese tartott beszámolót az erdőgazdaság helyzetéről és a küszöbönálló feladatairól.

Dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes, az OEF vezetőjének elnöki megnyitója

Tisztelt Országos Tanácskozás! Kedves Elvtársak!

Az elmúlt hónap eseményekben és örömteli megemlékezésekben gazdag hónap volt a magyar dolgozó nép számára.

Ma három hete ünnepeltük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóját. Hálával és szeretettel emlékeztünk a nagy Szovjetunióra, a nagy Lenin elvtársra és a szovjet hősökre, akiknek köszönhetjük, hogy példájukon, tanításaikon és testvéri segítségükön keresztül mód nyílt számunkra a dolgozók kizsákmányolástól mentes, szabad, független és boldog otthonának, a szocializmus építésének alapjait leraknunk és annak építésén munkálkodnunk.

Ez évfordulóval kapcsolatban nem lehet szó nélkül elmenni a Szovjetunió legújabb hétéves tervének irányszámai mellett. Hatalmas az az erő, amely ebből a tervből árad felénk, hatalmas az a nép, amely alig 4 évtized alatt az elmaradottság állapotából a világ gazdasági és kulturális erőinek első sorába küzdötte fel magát, saját népeinek nyugodt, békés életet biztosított. A hétéves

terv a békés fejlődés nagyarányú terve, amely az egész emberiség számára megjelöli a helyes utat és a távlatokat. Útjelző tábla és erőforrás ez a szocializmust építő népek, így a mi népünk számára is, memento a békés fejlődés ellenségei, a kapitalisták számára.

Az emberi társadalom óriásléptű haladását tükröző csodálatos eredmények és ennek nyomán hazánk szocialista építésében elért eredmények igazolása történt ma két hete a választások során. Az ország népe örömmel és lelkesülten tett újból hitet népi államhatalmunk, pártunk és szocialista építésünk mellett.

„A magyar dolgozó nép — mondotta Münnich elvtárs — a november 16-i választásokon a népi hatalom megerősítésére, a szocializmusra adta szavazatát. Hitet tett a felszabadulás óta eltelt évek nagyszerű győzelmei mellett.

A választások eredménye azt bizonyítja, hogy a magyar nép döntő többsége egyetért azzal a politikával, melynek alapvető irányvonalát a földosztás, az államosítás, a szocialista iparosítás és a mezőgazdaság szocialista átszervezése jelenti.“

A választási eredmény egyúttal az ún. magyar kérdésben a legilletékeesebbnek, a magyar népnek egyértelmű, vitathatatlan állásfoglalása is volt. Ez az állásfoglalás kimondta a végső ítéletet azzal az ENSZ próbálkozásokkal szemben, amit ott az angol-amerikai képviselők és a tőlük függő helyzetben levő más országok képviselői, az ENSZ alapokmányát is megsértve, még mindig művelnek. A választások eredménye végérvényesen bebizonyította, hogy Magyarország dolgozó népe helyesli azt a politikát, amelynek alapja megbont-hatatlan testvéri barátságunk a Szovjetunió vezetete szocialista tábor országaival.

November 20-án a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 40. évfordulóját ünnepeltük. Szeretettel és büszkeséggel emlékeztünk meg idős elvtársainkról, akik a magyarországi kommunisták pártját megalakították, az 1919-es proletárdiktatúráról, amelynek megteremtésével másodikként írtuk be nevünket a munkásmozgalom történelmének aranylapjára. Emlékeztünk ezen az évfordulón a harcokban elesett dicső emlékü elvtársainkra, valamint azokra a harcokra, amelyeket a párt a szocialista forradalomért, majd az ellenforradalom és az imperialista háború ellen, a független demokratikus Magyarországért vívott.

E harcoknak az eredménye, hogy ma — Kádár elvtárs szavaival élve — elmondhatjuk, hogy „történelmi tény, hogy a felszabadulás óta eltelt immár 14 év a párt vezetésével elért nagy szocialista vívmányok korszaka volt népünk számára. Ez alatt a 14 év alatt a párt vezetésével a népé lett hazánkban a hatalom, a gyár, a föld, a bányá, a kultúra, a szabad és független haza.

Ez a 14 év a szociális és nemzeti felemelkedés nagy korszaka volt. Iparunk, mezőgazdaságunk, a dolgozók életszínvonala, műveltsége feljebb emelkedett, fejlettebb lett mint valaha is volt az eddigi történelmünk folyamán.“

Közvetlenül e három jelentős évforduló és esemény után gyűltünk össze, hogy a Szakszervezet és az Országos Erdészeti Főigazgatóság által közösen rendezett kétnapos tanácskozáson megvitassuk az erdőgazdaságok előtt álló legfontosabb feladatokat. Kell, hogy tanácskozásunk jellegét, alaphangulatát a közelmúltban lezajlott e nagyjelentőségű évfordulók szabják meg.

Az erdőgazdasági dolgozók a felszabadulás óta eltelt 14 év alatt már többször hitet tettek a népi demokráciához való hűségükről. Hitet tettek munkájukkal, az 1956. évi ellenforradalom idején a kártevőkkel szemben tanúsított magatartásukkal és az utolsó két év termelési és gazdasági eredményeivel.

Kétségtelen, hogy erdőgazdaságainkban is voltak ellenforradalmi megnyil-

vánulások. Népi hatalmunkkal — a rendelkezésünkre álló adatok szerint — az erdőgazdaságok közel 50 000 dolgozója közül csak elenyésző kisebbség került szembe. A munkások közül az ellenforradalmi eseményekben kompromittáltak aránya nem éri el a 0,1%-ot, az alkalmazottaknál pedig alatta maradt az 5%-nak. Az erdőgazdaságok dolgozóinak döntő többsége tehát az ellenforradalmi események alatt és az azt követő időben is megtalálta a helyét. Éppen ezért kell, hogy ez a tanácskozás az erdőgazdasági dolgozók egész társadalmának a helyállása legyen, a szocialista építés, hároméves és távlati tervünk sikeres megvalósítása, a szocialista erdőgazdaság fejlesztési célkitűzéseinek valórváltása irányában.

Az erdőgazdasági dolgozók legutóbb 1954. júniusában ültek össze hasonló tanácskozásra.

Akkor az erdőgazdasági termelés fejlesztéséhez szükséges intézkedésekről hozott minisztertanácsi határozat végrehajtásával kapcsolatos feladatokat vitatták meg. Négy év telt el azóta. Négy, eredményekben és nehézségekben gazdag év. Az 1954-ben jóváhagyott erdőgazdaságfejlesztési határozat rendkívüli lelkesedéssel megindult végrehajtása az 1956. évi ellenforradalom alatt megtorpant. A Szovjetunió segítségének és támogatásának köszönhetjük, hogy ma új helyzet, új fejlesztési szakasz küszöbén állunk.

Az országgyűlés ez év júniusi ülésén törvénybe iktatta az 1958—1960. évi hároméves népgazdaságfejlesztési terv irányelveit. A terv előírja, hogy

„A népgazdaság fejlesztése hároméves távlati tervének elő kell irányoznia az életszínvonal szerény, de folyamatos további emelkedését, biztosítani kell a termelőerők további fejlődését és a népgazdaság szocialista szektorának erősödését és kiszélesítését. E célkitűzéseket a hazai erőforrások kihasználására kell alapozni.“

A hangsúly tehát az életszínvonalnak a hazai erőforrásokon nyugvó szerény, de további folyamatos emelésén van. A jóváhagyott hároméves terv — ebből az alapvető célkitűzésből kiindulva — erdőgazdaságainkkal szemben is

komoly követelményeket támaszt. Ahhoz azonban, hogy a feladatokat helyesen tudjuk értékelni, az elvtársaknak is ismerniök kell az erdőgazdaságnak a népgazdaságban elfoglalt helyét és azokat a népgazdasági összefüggéseket, amelyek az erdőgazdálkodás fejlesztési célkitűzéseit eleve meghatározzák. Az egyes népgazdasági ágak helyét, súlyát általában a termelési érték, a foglalkoztatottak száma és hasonló más, közgazdasági mutatószámok alapján szokták megállapítani, illetve megítélni. Erdőgazdaságunk a társadalmi össztermékek évente átlagosan 1—2%-át adja. A nemzeti jövedelemhez nem egészen 1%-kal járulunk hozzá. Az erdőgazdaságban foglalkoztatottak száma az egész állami szektor munkás- és alkalmazotti létszámához viszonyítva kb. 2—3%, a mezőgazdaság szocialista szektora munkás- és alkalmazotti létszámához viszonyítva is csak 17%. A népgazdaság összes állóalapjainak 8%-át az erdőgazdaság kezeli. Erdőgazdaságunknak a népgazdaságban elfoglalt helyét és szerepét sokáig ezeknek az adatoknak alapján ítélték meg, és így majdnem természetes, hogy ebből eredő szellemi folytán népgazdaságunknak ez az ága hosszú éveken át a mostohagyermek szerepét kellett, hogy elviselje és ennek folytán az erdőgazdaság dolgozóinak érdekeit is ebben a súlyrendben megoldandó feladatnak tekintették. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ebben a szemléletben az utóbbi idők folyamán kedvező alakulás indult meg, s minden reményünk megvan arra, hogy az erdőgazdálkodásunk népgazdasági jelentőségének megfelelő értékelése rövidesen általánossá fog válni, ami kétségtelenül további pozitív eredményekre fog mindannyiunkat ösztönözni.

Más képet kapunk, ha erdőgazdálkodásunkat a feladatok súlya és nagysága alapján ítéljük meg. Az erdőgazdaság első és legfontosabb feladata, hogy a népgazdaság faellátását mindenkor a hazai lehetőségek határain belül maximális mértékben biztosítsa. Ez lényegében meghatározza és előírja az erdőgazdaság által a hároméves tervidőszak folyamán megvalósítandó feladatokat is.

Hazánk felszabadulás előtti erdőterülete átlagosan 1 100 000 ha volt. Ez a terület 1955. végéig 157 000 ha-ral gyarapodott. Az erdőszültségi arány — az ország összes területéhez viszonyítva — 11,9%-ról 13,5%-ra emelkedett. Ez az arány mind európai, mind világviszonylatban még mindig nagyon alacsony. A világ egész földterületének 28,4%-a erdő. Európában ez az arány 28,3%. Így nyilvánvaló hazánk erdőben és fában való szegénysége.

Fában való szegénységünk másik jellemző mutatója az összes fafelhasználás magas importhányada. A népgazdaság összes faszükséglete az 1951—57. évi ténytények alapján évi átlagban 5,7 millió m³. A hazai fakitermelés ennek csak 53,4%-át tudja fedezni. Évente átlagosan 2,5 millió m³ faanyagot külföldről kell behoznunk. Az iparifaszükséglet ugyancsak az 1951—57. évek átlagában 3,1 millió m³. Ennek csak 33,8%-át fedezte a hazai fakitermelés. Közel 2 millió m³ iparifát külföldről hoztunk be. A fabehozatal külkereskedelmi forgalmunkban a legjelentősebb tételek között szerepel. 1950—1957-ig évente átlagosan 655 millió Dft-t, 1957-ben már 845 millió Dft-t kellett erre a célra fordítanunk. A fenyőfűrészáru behozatal 1957-ben egymagában 280 millió Dft-t, az összes faimportnak egyharmadát vette igénybe. Lemez- és furnérimportra 1957-ben majdnem annyit költöttünk, mint a Mohácsi Farostlemezgyár gépi berendezéseinek teljes értéke. Erdőgazdaságaink fatermelésének teljes termelési értéke az 1957/58. gazdasági évben — forgalmi adóval együtt — 820 millió Ft. Az 1957. évi faimport folyóforintra átszámítva 2 milliárd forintnak felel meg, ami a hazai fatermelés értékének két és félszerese.

Ma már bebizonyított tény, hogy a leggazdaságtalanabb tüzelő a fa. Ezért

világszerte a kitermelt faanyagoknak minél nagyobb mértékben ipari célú feldolgozására, a rendelkezésre álló faanyagok minél gazdaságosabb komplex felhasználására törekszenek. Világszerte rohamosan fejlődik a farost- és forgácslemezzel, valamint a cellulózipar. Ezáltal vált lehetővé, hogy egyes országokban a komplex fafelhasználás színvonala — vagyis az iparban felhasznált faanyagok aránya az összes fakitermeléshez viszonyítva — 86—90%-ot is elérte. Nálunk ez az arány jelenleg még csak kb. 48—50%. Ez azt jelenti, hogy az összes felhasznált faanyagnak felét — mintegy 2,7 millió m³-t — rendkívül gazdaságtalanul, tüzezőként használjuk fel. Ennek az arálynak a növelése csak kis mértékben biztosítható az iparifahányad fokozása révén, nagyarányú, jelentős növelést csak a farost- és forgácslemezipar és cellulózipar megteremtése, s általában a fafeldolgozó ipar fejlesztése tud biztosítani. Ezen a téren igen nagy elmaradottságot kell felszámolnunk. A világ összes farostlemezzel termelése 1938-tól 1955-ig 823 000 tonnáról 3 190 000 tonnára, közel négyszeresére növekedett. A forgácslemezzel termelés még rohamosabb fejlődést mutat: 1950-től kezdve évről-évre jóformán megkétszereződött, s így 1956-ban elérte az 1 millió m³-t.

Annak ellenére, hogy hazai adottságaink meglennének, nagyon alacsony színvonalon áll a cellulóziparunk is. A külföldi országokhoz képest rendkívüli mértékben le vagyunk maradva a papírfogyasztás terén. Amíg az európai országok egy főre eső átlagos papírfogyasztása 1955-ben 36,7 kg volt, nálunk még 1957-ben is alig érte el a 13 kg-ot. Ez természetesen mind a kulturális színvonal, mind a fafelhasználás gazdaságosságának alakulását károsan befolyásolta.

Magyarországon hosszú ideig az volt a felfogás, hogy mivel fában szegény ország vagyunk, a fafeldolgozó ipar fejlesztésének nincs jövője. Világosan kell azonban látnunk, hogy csupán szervezési intézkedésekkel csak bizonyos határig lehet eredményeket elérni. Hiába fejlesztjük a fakitermelést, ha ugyanakkor a fafeldolgozó ipar fejlesztését elhanyagoljuk.

Ez a néhány adat és megállapítás erdőgazdaságunk és faiparunk helyzetét, népgazdasági szerepét meglehetősen aláhúzza, legalábbis az előttünk álló feladatok és felelősség nagyságát illetően. Ma már erdőgazdaságunk szerepét a felsőbb szervek e feladat alapján ítélik meg. Ennek legfőbb bizonyítéka az 1954. évi erdőgazdaság-fejlesztési határozat volt, legújabbban pedig az, hogy a hároméves terv erdőgazdaságunk fejlesztésére — annak ellenére, hogy a nemzeti jövedelemhez csak nem egészen annak 10%-ával járulunk hozzá — a népgazdaság összes beruházásának közel 30%-át biztosítja.

Szükséges, hogy erdőgazdaságunk helyzetével és feladataival az erdőgazdaság valamennyi dolgozója tisztában legyen, világosan lássa e helyzetből folyó általános feladatokat, bátran és büszkén vállalja ezek megoldása során a rá eső részt.

E feladatok maradéktalan megvalósítása társadalmi összefogást kíván. S ezen a téren különösen sokat várunk a Szakszervezettől.

Világosan meg kell mondani, hogy a MEDOSZ vezetősége az utóbbi két év folyamán is komoly és hathatós segítséget nyújtott Főigazgatóságunknak. Velünk együtt dolgozott az erdőgazdasági dolgozók bérkérdéseinek rendezésén; következetes, szívós harcot folytat a dolgozók jogos, szociális igényeinek kielégítéséért, a szociális beruházások biztosításáért. A Főigazgatóság és a MEDOSZ vezetősége között a kapcsolat egyre javul, egyre gyakorlatiasabbá, közvetlenebbé válik. Ez a jó kapcsolat az alapvető kérdések megoldását is előreviszi. Szükséges, hogy ezen a téren a megfelelő kapcsolat a helyi vezetők között is kialakuljon. Az igazgató elvtársak tartásuk kötelességüknek, hogy az erdőgazdaság előtt álló feladatok megoldásához igényeljék a Szakszervezet közreműködését.

sét. Csak így tudjuk élővé tenni a társadalmi összefogást, amely hatalmas feladataink megoldásának elengedhetetlen előfeltétele.

E feladatok ezenkívül erdőgazdasági dolgozóinkkal — főleg a vezetőkkel — szemben az eddiginél sokkal magasabb követelményeket támasztanak a szaktudás vonatkozásában, de a becsület terén is. Biztos vagyok abban, hogy erdőgazdasági dolgozóink, ha világosan megmagyarázzuk nekik, megértik ezeket a követelményeket, magukévá teszik a célkitűzéseket, dolgozni fognak ezek megvalósításáért, s akkor erdőgazdaságunk munkáját a következő években újabb nagy sikerek fogják koronázni.

Keresztesi Béla, az OEF vezetőjének helyettese: Erdőgazdálkodásunk helyzete és feladataink a második hároméves tervben

A társadalom életének alapja az anyagi javak termelése. Minden termelés emberi szükségletek kielégítéséért folyik. A magántulajdonon alapuló osztálytársadalmakban azonban — így különösen a kapitalizmusban — a szükségletek kielégítése a termelésnek csak végső célja, a közvetlen cél az uralkodó osztály számára a gazdagság, a fényűző életmód biztosítása. A termelőeszközök társadalmi tulajdonán alapuló szocialista termelés célja a szocializmus Sztálin által megfogalmazott gazdasági alaptörvénye szerint: „...az egész társadalom állandóan növekvő anyagi és kulturális szükségletei maximális kielégítésének biztosítása a szocialista termelésnek a legfejlettebb technika alapján történő szakadatlan növekedése és tökéletesedése útján.”* Ez az alaptörvény megadja a szocialista társadalom létrehozásának értelmét, kifejezi a szocializmus lényegét. A szocialista társadalomban feltétlenül rendszeresen növelni kell a dolgozók jólétét, életszínvonalát. Ha azonban évről-évre nem bővítjük a termelést, nem lehet biztosítani a jólét rendszeres növelését. Az életszínvonal emelkedés alapja tehát az anyagi javak termelésének a bővítése. Az ezeket a javakat létrehozó emberi munka — a természettel együtt — a forrása minden társadalom gazdagságának. Ez a forrás — az emberi munka — pedig aszerint bővebb vagy szűkebb, hogy mekkora a termelőkenysége. Lenin a szocialista társadalmat a munka új jellegével és a réginél magasabb fokú munkatermelékenység-gel határozta meg: „A kommunizmus a kapitalizmussal szemben az önkéntes, a tudatos, az egyesült, a modern technikát felhasználó munkások magasabb fokú munkatermelékenységét jelenti.”**

Erdőgazdaságunk a két világháború között, a hároméves és az ötéves terv idején

A népgazdaság egészével együtt fejlődött a szocializmus építésének útján az elmúlt 14 évben az ország erdőgazdasága is. A szocialista átalakulás döntő előfeltételét itt a földreform teremtette meg. Megvalósításának eredményeként a magánerdők felszabadulás előtti 45%-os aránya lecsökkent 8%-ra, az állami erdők 5%-os aránya 77%-ra nőtt, a közbirtokossági erdők (15%) állami kezelésbe kerültek. Az állami erdők irányítását kormányzatunk munkásokra, haladó gondolkodású erdészekre, mérnökökre bízta. Több mint 1000 erdőgazdasági munkást állítottunk be és képeztünk ki tanfolyami oktatás segítségével erdészeknek. A vezetők számottevő része is munkásokból került ki, de a nem munkás származásúak is a szocialista építés harcosai, akik népünk szocialista felemelkedésének nagy ügyét szívükön viselik és küzdenek érte.

* Sztálin: A szocializmus közgazdasági problémái a Szovjetunióban. Szikra, 1952. 41. oldal.

** Lenin Művei: 29. kötet, Szikra, 1953. 435. oldal.